

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/E.K. –00/2 (Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 00-24/245-132

Karar Tarihi : 27.06.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof.Dr. M.Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

B- RAPORTÖRLER: Ekrem KALKAN, Ebru ÖZTÜRK

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş.

Vekili: Av. Zehra ESEN, Yarsuvat Hukuk Bürosu, Polat Plaza Harman Cad., No: 4, B Blok, Kat 6, 80640 Levent- İstanbul.

D- TARAFLAR: - Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş.

Halaskargazi Cad. No:180 Şişli / İstanbul

- Yetkili Satıcılar

E- DOSYA KONUSU: Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş.’nin yetkili satıcılarıyla yapmış olduğu “yetkili satıcılık sözleşmesi”nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’a aykırı olmadığına dair menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 13.10.1998 tarih, 3303 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 5 ve 8 inci maddeleri uyarınca düzenlenen 29.5.2000 tarih, D2/1/E.K.-00/2 sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu 21.06.2000 tarih, REK.0.06.00.00/27 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-24 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş.’nin yetkili satıcılarıyla yapmış olduğu yetkili satıcılık sözleşmesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4 üncü maddesinde belirtilen piyasaların paylaşılması hususu açısından aykırılık içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi alamayacağı, ilgili sözleşmenin 1997/3 Sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğu düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Şifreli televizyon yayınlarına abonelik hizmeti piyasası olarak tespit edilmiştir.

Coğrafi Pazar: Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

2.1. Anlaşmanın Tarafları

Dosya konusu olan “yetkili satıcılık sözleşmesi”nin tarafları, Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş. (Multikanal) ile bu şirket tarafından yetkilendirilen “yetkili satıcılar”dır. Her yetkili satıcıyla aynı matbu anlaşma metni imzalanmıştır.

Multikanal, kendisiyle aynı gruba bağlı olan Cine5, Super Sport, Maxi TV, Playboy TV adlı abone sistemli ve şifreli televizyon yayınlarının pazarlanmasıyla iştirak etmektedir. Bu faaliyetini, anılan sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde yetkilendirdiği “yetkili satıcılar” aracılığı ile yürütmektedir.

2.2. Anlaşmanın Maddeleri

Anlaşmanın “Tanımlamalar” başlığı altındaki 2.8 inci maddesinde, “*İşbu sözleşme uyarınca yetkili satıcıya satış yetkisi tanınmış olan ... ili/illeri müştereken ‘BÖLGE’ olarak ... anılacaktır*” denilmektedir.

Yetkilendirmenin konu edildiği 3.1 inci maddesinde ise, “*Yetki: İşbu sözleşme ile Şirket (Multikanal), Yetkili Satıcı’ya Yayınları izlemek isteyen kişilerin abone olmaları için Bölge içinde İşbu Sözleşme’de belirtilen faaliyetlerde bulunma yetkisini vermiştir.*” ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler değerlendirildiğinde yetkili satıcıya anlaşma konusu malları sınırları belirlenen bir bölgede satma yetkisi verildiği anlaşılmaktadır. Sözleşmedeki bölge unsuruna yönelik ifadelerin belirli bir bölgede münhasır yetkili satıcılık uygulaması yaratabilme ihtimalini barındırdığı düşünülmektedir. Dolayısıyla sözleşmenin 2.8 inci maddesinde yetkili satıcılar için bir bölge tanımlamasının ve 3.1 inci maddesinde verilen yetkinin bu bölge içinde geçerli olduğunun söylenmesinin, 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (b) bendinde yer alan mal ve hizmet piyasalarının bölüşülmesi şeklindeki rekabet ihlalini oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, sözleşmenin 4.1 inci maddesinde, “*...yetkili satıcının, yayınları izlemek isteyen kişilere yapacağı abonelik satışlarının fiyatı ile aboneye teslim edilecek decoder’lerin depozito ücretleri, tavsiye niteliğinde olmak üzere Şirket tarafından Yetkili Satıcı’ya bildirilecektir...*” denilmektedir.

Söz konusu fiyatların tavsiye niteliğinde olmasının, tavsiyenin zorlamaya dönüşme olasılığını ortadan kaldırmayacağı ve bunun yetkili satıcıların nihai tüketiciye uygulayacağı fiyatın Multikanal A.Ş. tarafından belirlenmesi sonucu doğurarak, yetkili satıcılar arasındaki fiyat rekabetini ortadan kaldıracığı gerekçesiyle sözleşmenin anılan maddesinin 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesine aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

Bu itibarla yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda, anılan sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı sayılı Kanun'a aykırı olması nedeniyle talep edilen menfi tespit belgesinin verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

1997/3 Sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde belirtildiği üzere yalnız iki teşebbüsün taraf olduğu, bir tarafın belirli malları ülkenin tamamında veya belirlenmiş bir bölümünde yeniden satması amacıyla yalnızca diğer tarafa sağlamayı kabul ettiği anlaşmalar, bu Tebliğ'de düzenlenen koşullara uygun olmak kaydıyla, Kanun'un 4 üncü maddesindeki yasaklamadan grup olarak muaf tutulmaktadır. Dolayısıyla sözleşmenin 3.1 inci maddesinde yer alan ve belirli bir bölgede münhasır yetkili satıcılık ihdas etme hususu, 1997/3 sayılı Tebliğ çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Ancak, sözleşmenin 4.1 inci maddesinde yer alan, abonelik satış fiyatları ve şifre çözücü cihazların depozito ücretleri ile ilgili olan ifadeler, söz konusu sözleşmeyi 1997/3 sayılı Tebliğ kapsamı dışına çıkarmaktadır.

Yetkili satıcının Multikanal A.Ş. tarafından belirlenen abonelik ücreti içerisinde alacağı komisyon miktarı üzerinden yapacağı indirimler, abonelik ücretinde de bir indirim doğuracak ve bunun yetkili satıcılar arasında rekabeti artırıcı etkisi olacaktır. Bu sebeple, sözleşmedeki abonelik satış fiyatları ve şifre çözücü cihazların depozito ücretleri ile ilgili olan ifadelerin "fiyatların serbestçe belirlenmesi hakkının esas olduğu"na uygun şekilde değiştirilmesi durumunda anılan sözleşme, 1997/3 Sayılı Tekelden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilebilecektir.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler ışığında,

- Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş. ile yetkili satıcıları arasında düzenlenen yetkili satıcılık sözleşmesinin, 4054 sayılı Kanun'a aykırılık içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi alamayacağına OYBİRLİĞİ ile,
 - Sözleşmenin 4.1 inci maddesinde yer verilen, abonelik satış fiyatlarının ve şifre çözücü cihazların depozito ücretlerinin Multikanal Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş. tarafından belirlenmesinin hukuka aykırılık teşkil ettiğinin tespitiyle, sözleşmedeki abonelik satış fiyatları ve şifre çözücü cihazların depozito ücretleri ile ilgili olan ifadelerin "fiyatların serbestçe belirlenmesi hakkının esas olduğu"na uygun şekilde değiştirilmesi gerektiğine OYÇOKLUĞU ile,
 - Öngörülen değişikliğin kararın tebliğini takiben 45 günlük süre içinde yapılarak aykırılığın Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, bu durumda söz konusu sözleşmenin 1997/3 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olacağına OYBİRLİĞİ ile,
 - Aksi takdirde sözleşmenin geçersiz sayılacağı ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine OYBİRLİĞİ ile,
- karar verilmiştir.

27.06.2000 tarih ve 00-24/245-132 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'na

KARŞI OY GEREKÇESİ

Multicanal Pazarlama Dağıtım San. ve Tic. A.Ş. ile yetkili satıcıları arasında yapılan "yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 4.1. maddesinde belirtilen fiyatların "tavsiye" niteliğinde olması, fiyat serbestisi anlamı taşıması nedeniyle ve daha önceki bazı Rekabet Kurulu kararlarında da örneği olduğu üzere, sözkonusu sözleşme hükmünün mâkûl karşılanması gerektiği görüşü ile kararın ilgili maddesine karşıyım.

Mehmet Zeki UZUN
Kurul Üyesi